

Jaarverslag 2012
en
Onderzoeksvoornemens
2013
van de
Rekenkamercommissie
Albrandswaard

Februari 2013

1. Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Doel, visie en werkwijze Rekenkamercommissie	3
3. Afstemming en overleg	4
4. Doelstelling 2012	4
5. Onderzoeken	4
6. Balans 2007 – 2012	6
7. Overige activiteiten	7
8. RKC-budget: realisatie 2012 versus begroting 2012	8
9. Onderzoeksvoornemens 2013	9

1. Inleiding

De rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard functioneert sinds 1 oktober 2006. De leden van de RKC worden voor een periode van zes jaar benoemd. Van de leden die sinds de start van de RKC hun werkzaamheden vervullen, liep de benoemingstermijn per 1 december 2012 af.

Daar in onderzoek is hoe de rekenkamerfunctie, mede in verband met de BAR-samenwerking, in de toekomst zal worden vormgegeven, is door de gemeenteraad van Albrandswaard op 26 november 2012 besloten om de benoeming van de heren van Eck (voorzitter) en de heren Verheij (plv. voorzitter) en Leijs (lid) tot 1 januari 2014 te verlengen.

De gemeenteraad van Albrandswaard heeft gekozen voor een onafhankelijke rekenkamerfunctie. Dit houdt in dat de leden van de commissie van 'buiten' de gemeente komen en geen lid zijn van de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie bestaat uit vier leden:

- De heer mr. N. van Eck, Voorzitter
- De heer drs. J. W. Verheij, plv. voorzitter
- De heer drs. H. Leijs, lid
- Mevrouw drs. M. van Ravesteijn – Kramer, lid sinds 2011

De RKC heeft voor ondersteuning van de vergaderingen en de uitvoering van kleinere onderzoeken een externe secretaris/onderzoeker aangesteld, de heer G. Gijzendorffen. Doel daarbij is het realiseren van een effectieve werkwijze en kostenbesparing waardoor er, gegeven het beperkte beschikbare bedrag, zoveel mogelijk onderzoeksbudget voor externe expertise beschikbaar blijft.

2. Doel, visie en werkwijze Rekenkamercommissie

'De rekenkamercommissie van de gemeente Albrandswaard doet onafhankelijk en professioneel onderzoek, gericht op de versterking van de controlerende taak van de gemeenteraad en van de publieke verantwoording aan de burger, met als doel de kwaliteit, effectiviteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen te bevorderen.'

De rekenkamercommissie vindt het belangrijk om goede contacten te onderhouden met het gemeentebestuur, de raad en de ambtelijke medewerkers.

Voor de periodieke afstemming met de raad onderhoudt de rekenkamercommissie contact met de daartoe aangewezen liaison-raadsleden: de heren Goudriaan (EVA), Van der Graaff (PvdA) en Van Wolfswinkel (CU/SGP).

3. Afstemming en overleg

Gewoonlijk overlegt de RKC tweemaal per jaar met de liaisonraadsleden. In 2012 heeft het regulier overleg plaatsgevonden op 16 januari en 5 juli. In het overleg van 5 juli is gesproken over de toekomst van de RKC. Door de gemeenteraad is in 2011 een motie aangenomen om door de griffies een verkenning uit te voeren naar de mogelijke regionalisering van de rekenkamerfunctie. In het overleg met de liaison meldde de griffie dat meer duidelijkheid niet voor het einde van 2013 is te verwachten.

De rekenkamercommissie is in 2012 zeven maal bij elkaar geweest in een reguliere formele vergadering. Daarnaast vindt tussen de RKC-leden veel informeel (digitaal) contact plaats en wordt informeel tussentijds met raadsleden afgestemd bij de aanwezigheid van de RKC bij bijeenkomsten in de Hofhoek.

4. Doelstelling 2012

De RKC heeft als doel om minimaal twee onderzoeken per jaar te doen. Eén onderzoek dat betrekking heeft op het functioneren van de gemeente Albrandswaard primair vanuit de optiek van de burger en één onderzoek primair vanuit het belang voor de gemeenteraad.

In het jaar 2012 is de doelstelling van de RKC gehaald. Er werden twee onderzoeken door de raad behandeld namelijk een onderzoek naar de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte (burgergericht) en een onderzoek naar de BAR-samenwerking (gericht op de raad).

5. Onderzoeken

5.1 BAR-onderzoek

Het eerste onderzoek dat in 2012 werd gepresenteerd, was het onderzoek naar de BAR-samenwerking. De RKC Albrandswaard had al in 2011 contact gezocht met de rekenkamers van Ridderkerk en Barendrecht om bij wijze van proef tot de gezamenlijke uitvoering van een onderzoek te komen. Na overleg viel de keuze op de BAR-samenwerking.

Barendrecht heeft de rekenkamerfunctie ondergebracht bij de Rekenkamer van Rotterdam. Vanwege de beschikbare onderzoeksfunctie bij de rekenkamer van Rotterdam is in gezamenlijk overleg besloten om de Rotterdamse onderzoekers het onderzoek te laten uitvoeren. Daar waar nodig zijn gesprekken door de voorzitter van de RKC van Albrandswaard bijgewoond.

De kosten van het onderzoek zijn naar rato versleuteld over de rekenkamerbudgetten van de drie gemeenten.

Op 28 maart 2012 zijn de onderzoeksconclusies over de BAR-samenwerking in een gezamenlijke bijeenkomst van de drie rekenkamers en de drie gemeenteraden gepresenteerd.

De hoofdconclusie van de gezamenlijke rekenkamers was dat een gemeenschappelijke visie op het einddoel van de BAR-samenwerking ontbreekt, met uitzondering van het uitgangspunt dat de samenwerking niet ten koste mag gaan van de gemeentelijke autonomie. Doordat een inhoudelijke stip op de horizon ontbreekt is onduidelijk hoe de BAR-samenwerking er op termijn uit moet zien en hoe de samenwerking moet bijdragen aan een betere kwaliteit van de dienstverlening aan de burger of aan de te behalen efficiency voor de gemeentelijke organisaties. De drie gemeenten hebben ieder een beeld over hoe de samenwerking in de toekomst vorm moet krijgen, maar deze beelden verschillen.

De drie gemeenteraden zijn periodiek geïnformeerd over de voortgang en resultaten van de samenwerking. De informatie die de raden hebben ontvangen gaf echter geen inzicht in de mate waarin de doelstellingen van de samenwerking zijn gerealiseerd en welke kosten en risico's aan de samenwerking verbonden zijn. Ook hebben de colleges de raden niet actief betrokken bij het opstellen van de kaders voor het bepalen van een gezamenlijke stip op de horizon voor de BAR-samenwerking.

Kort na het verschijnen van het rekenkamerrapport presenteerden de drie colleges in april 2012 een tweede koersdocument voor het verder uitbouwen van de intergemeentelijke samenwerking. Sindsdien zijn er flinke stappen gezet in de verdere uitwerking van de samenwerking tussen de drie gemeenten en is er meer dan voorheen met de raad gecommuniceerd.

De RKC gaat ervan uit dat het gezamenlijke rekenkameronderzoek een bijdrage aan het proces heeft geleverd. Door vanuit een onafhankelijke positie de ontwikkelingen op een positief-kritische manier te volgen en aandacht te vragen voor verbeteringen, blijft het gemeentebestuur van Albrandswaard scherp.

5.2 Kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte

Voor het onderzoek dat zich richt op de tevredenheid van de burger over het functioneren van de gemeente heeft de rekenkamercommissie van Albrandswaard zich verdiept in de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte van de gemeente Albrandswaard. De aanleiding voor deze keuze vormden de signalen die de rekenkamer bereikten van raadsleden over de kwaliteit van de openbare ruimte en de herhaaldelijke berichten in de lokale media waarin burgers van de gemeente hun beklag deden over diverse

beheersaspecten. Deze signalen duiden er naar de mening van de rekenkamercommissie op dat op het vlak van beheer mogelijk verbeteringen zijn te realiseren.

In het offertetraject van de RKC bleek dat vanuit de afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) van de gemeente ook het gesprek met een onderzoeksbureau gaande was over het ontwikkelen van een Beheer Kwaliteits Plan (BKP). De RKC heeft vervolgens bewust besloten om toch met het bureau af te spreken dat het onderzoek in opdracht van de RKC als vervolgonderzoek op het BKP zou worden uitgevoerd. De gedachte hierachter is dat de vaststelling van een BKP en kwaliteitsnormen voor het uitvoering geven aan de normen een goede zaak is. Als echter de uitvoeringsorganisatie in de realisatie van het BKP tekort schiet, zal het BKP een lege huls blijken te zijn.

In de uitvoering van het onderzoek is door de RKC geëxperimenteerd met een nieuwe onderzoeksmethode. Op 17 september 2012 werd in afstemming met het onderzoeksbureau een zogenaamde "round table" georganiseerd. De leden van de raad werd daarin gevraagd input te leveren voor het onderzoek naar aanleiding van hun eigen ervaringen en de signalen die de raadsleden van de inwoners van de gemeente ontvangen.

Op 17 december 2012 zijn de onderzoeksrapportage en de aanbevelingen van de RKC in de gemeenteraad behandeld. Daaraan vooraf zijn er twee carrouselbijeenkomsten geweest. Met een raadsbesluit is op 17 december 2012 vastgesteld dat het college alle aanbevelingen van de RKC tot uitvoering zal moeten brengen en over de voortgang in de motierapportage aan de raad verslag moet doen.

6. Balans 2007 – 2012

Van het resultaat van het allereerste onderzoek van de RKC: onderzoek naar de gemeentelijke dienstverlening aan burgers en bedrijven op het gebied van brieven, meldingen en klachten, kan worden vastgesteld dat de gemeente de dienstverlening sindsdien heeft verbeterd.

Het tweede onderzoek van de RKC betrof de Inhuur van Derden, een grote kostenpost voor het gemeentelijk budget. De regels waar de RKC op heeft gewezen voor ordentelijk inkopen en aanbesteden zijn verwerkt in het nieuwe Inkoop en Aanbestedingenbeleid in BAR-verband en worden in de werkpraktijk ten uitvoer gebracht.

Het daaropvolgende onderzoek over het subsidiebeleid heeft een positieve uitwerking gekregen in de verbetering van uitvoeringsregels, formulieren en procedures.

In 2008 werd door de liaisonraadsleden van de rekenkamercommissie (RKC) het verzoek van de gemeenteraad bij de RKC ingebracht om zich te beraden op het uitvoeren van een onderzoek inzake de zgn. Heja-kwestie. De RKC heeft vervolgens advies uitgebracht over deze kwestie.

Het onderzoek naar burgerparticipatie en communicatie met de burger heeft een constructieve bijdrage kunnen leveren aan de uitwerking van het collegespeerpunt en de beleidsnotitie over burgerparticipatie. De RKC heeft helaas in het onderzoek beheer openbare ruimte vastgesteld dat de aandacht voor burgerparticipatie is verslapt. Een nieuwe impuls is nodig.

Het control-onderzoek naar de financiële functie en sturing op resultaten heeft in 2010 en 2011 een vervolg gekregen. In afstemming met de gemeentesecretaris is namens de RKC een bijdrage aan workshops geleverd. De acties hebben bijgedragen aan de toegenomen transparantie van de gemeentelijke begroting. De programmabegroting van 2012 geeft een behoorlijk inzicht in de drie W-vragen en de baten en lasten per product.

Op 11 april 2011 heeft de raad het BIBOB-beleid vastgesteld. De wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur van 1 juni 2003) biedt een instrument voor gemeenten om de integriteit van aanvragers van vergunningen en subsidies te toetsen. Op basis van de info van het BIBOB-bureau kan de gemeente de vergunning of subsidie weigeren. De RKC had over het ontbrekende beleid een brief geschreven aan de raad.

Door de raad is in 2011 een kapverordening vastgesteld. De RKC had hiertoe ook aangedrongen op basis van de bevindingen van het handhavingsonderzoek.

In 2012 kan over het BAR-onderzoek worden opgemerkt dat dit een bijdrage heeft geleverd aan de versnelling van het proces voor het verkrijgen van duidelijkheid over de samenwerking tussen de drie gemeenten.

In 2013 zullen de burgers van Albrandswaard moeten merken dat er actiever vanuit de gemeente wordt gecommuniceerd over de werkzaamheden die voor het beheer van de openbare ruimte worden uitgevoerd. De RKC blijft de voortgang kritisch volgen.

7. Overige activiteiten

Door het bijhouden van het nieuws in de lokale media, het lezen van de raadsstukken, het regelmatig bijpraten met de griffier en bijeenkomen op vergaderavonden van gemeenteraad en fracties houdt de rekenkamercommissie voeling over wat er in Albrandswaard leeft en wat voor het onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie relevant is.

De RKC heeft de raad- en carrouselvergaderingen bijgewoond wanneer er onderzoeksrapporten werden behandeld maar ook bij andere relevante onderwerpen die de RKC nauw aan het hart liggen zoals de begrotingsbehandeling. Ook bij bijzondere gelegenheden zoals het afscheid van burgemeester Bergmann was de RKC present.

De rekenkamercommissie onderhoudt contact met andere rekenkamers, is lid van de Vereniging van Lokale Rekenkamers (NVRK) en is geabonneerd op nieuwsbrieven. Op 20 april 2012 heeft één van de leden deelgenomen aan het jaarlijkse congres van de NVRK.

8. RKC-budget: realisatie 2012 versus begroting 2012

Omschrijving	Begroting 2012	Realisatie 2012	Toelichting realisatie
Presentiegelden voorzitter, leden en reiskosten	€ 5.050	€ 3751	7x vergaderd in 2012, vergoeding cf. tabel en vergoeding cf. art. 8, lid 2 van de RKCverordening
Onderzoek	€35.350	€ 17759	Onderzoek BAR en beheer openbare ruimte
Secretaris		€ 3120	Opdrachten, voor- en nawerk vergaderingen
Representatie en vergaderkosten	€ 3.030	€ 680	Lidmaatschap NVRR en jaarlijks congres
Diversen (goederen en diensten)	€ 1010		
Taakstelling	- €15.000		
Totaal	€29.440	€25.310	

Bron: budgetoverzicht (excl. presentievergoedingen 2^e helft 2012) aangeleverd door de griffie d.d. 091112

Op het budget van de RKC rust een taakstelling van € 15.000. De taakstelling is opgevangen door verlaging van de onderzoeksambitie. Daar er minder onderzoeken zijn, is ook de vergaderfrequentie van de RKC verlaagd van voorheen ca. 11 naar 7 RKC-vergaderingen per jaar.

9. Onderzoeksvormen 2013

Voor het maken van een definitieve keuze voor de uitvoering van onderzoeken in het jaar 2013 hebben de leden van de RKC op 28 januari 2013 een verkennend gesprek gevoerd met de liaison-raadleden en de plv. griffier. Daarna heeft de RKC over het onderzoeksprogramma 2013 besloten om:

1. Onderzoek uit te voeren naar de stand van zaken van de decentralisaties van het sociale domein en de kaderstellende en de controlerende rol van de gemeenteraad daaromtrent. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau op eenzelfde wijze in zeven andere gemeenten. Naast de bevindingen over Albrandswaard zal een overzichtsrapportage van alle deelnemers aan dit onderzoek worden opgeleverd. Daarbij zullen de best practices nader worden belicht.
2. Als tweede onderzoek heeft de RKC zich voorgenomen om onderzoek uit te voeren naar de borging van instrumenten, voorschriften en procedures die integer handelen binnen en door de gemeente moeten garanderen. Het onderwerp heeft vanwege incidenten in den lande het afgelopen jaar diverse malen de publiciteit gehaald. Op basis van in te winnen offertes zal (mede vanwege de budgettaire begrenzing) de scope van dit (preventieve) onderzoek nader worden bepaald.